

[Hans Hansen (Rørby).]

kun paa det Fundament kan vi bygge vor Kultur i Højden uden at risikere, at Taarnet falder.

Aksel Larsen: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har i Dagens Debat foretaget en Sammenligning mellem det parlamentariske Arbejde her og det parlamentariske Arbejde i England. Det ærede Medlem kom til det Resultat, at der nu var visse Paralleller derhen, at i Danmark nærmede man sig det engelske System: det var Ministrene, der regerede, hvis de havde deres Flertal i Parlamentet i Orden. Jeg skal ikke indlade mig paa en Debat om dette, kun benytte Lejligheden til at fastslaa, at der i hvert Fald er et andet Punkt, hvor vort System paa meget afgørende Maade adskiller sig fra det engelske. Det har vi faaet illustreret ikke alene ved den Maade, alle Sager er behandlet paa i denne Rigsdagssamling, men ogsaa ved den Tale, Regeringspartiernes Hovedordførere, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, har holdt her i Dag.

I denne Tale var der ikke et eneste Ord om udenrigspolitiske Forhold, og jeg siger, at her er en afgørende Forskel. Snart sagt alle Avismeddelelser om Debatter i det engelske Parlament beretter, at man der har debatteret Udenrigspolitik; i det danske Parlament diskuteres Udenrigspolitik ikke, Regeringen kommer mindst muligt ind paa det, og hvis andre kommer ind paa det, risikerer de at komme i Konflikt med Formandens Klokke.

Jeg siger ikke dette for at beklage mig, kun for at konstatere det, og jeg er ikke blind for, at man fra visse Sider vil forsvare dette Forhold med, at der er Forskel: England er en Stormagt, og derfor kan man tillade sig visse Ting i det engelske Parlament; Danmark er en lille Magt, der paafaldende minder om det lille Dyr mellem to Negle, og derfor maa man være forsigtig. Jeg skal heller ikke bestride, at dette Argument har noget paa sig, jeg vil kun gøre opmærksom paa noget andet. Omtrent alle Kriseproblemer i Danmark, alle Problemer vedrørende vore økonomiske Vanskeligheder, vor økonomiske Politik er paa en eller anden Maade udenrigspolitiske Problemer. Dertil kommer, at selve Danmarks Beliggenhed og Danmarks Stilling i det, man kalder Storpolitikken, i allerhøjeste Grad tvinger os til at beskæftige os med de udenrigske Forhold. Derfor anser jeg det for højest usundt, at disse Forhold hverken helt eller halvt behandles af den danske Rigsdag.

Jeg siger dette baade af økonomiske og krisepolitiske Grunde, og jeg siger det af de andre Grunde, jeg omtalte, ogsaa fordi man fra forskellig Side, saavel socialdemokratisk som konservativ, pukker saa stærkt paa, at der skal være Demokrati i Danmark, og at der er Demokrati i Danmark. Man skal betænke, at Demokratiet i forskellige Lande i allerhøjeste Grad er udsat for Trusler, der ikke saa meget stammer fra disse Lande selv som udefra — i Spanien; faar vi dette praktisk illustreret.

Man burde i et Land som Danmark tage Stilling til disse Problemer og søge at lægge sin Politik til Rette, saa man i hvert Fald skabte den størst mulige Sikkerhed imod, at Samfundstilstandene blev bragt i Fare ved Indgreb eller Indflydelse udefra. Jeg kan ikke se, at den Lovgivning, der gennemføres herhjemme, saavel den, der er gennemført tidligere under Krisen, som den, der er gennemført siden Landsstingsvalget i 1936, har været lagt til Rette efter nogen fast Plan eller med noget sikkert Overblik over, hvorledes vi skal lægge vor egen Lovgivning til Rette for at undgaa de Farer, der lurer i Tiden, og det er en af de allervorligste Anker, jeg har at rette mod Regeringen, som jo dog har været førende i Lovgivningsarbejdet i det sidste halve Aar.

Jeg skal afstaa fra at komme nærmere ind paa Problemet, ikke fordi jeg mangler Lyst, ikke fordi jeg ikke har nok at sige, men fordi jeg har tabt Lysten til at indlade mig i en Duel med Formandsklokken om Spørgsmaalet Ret til at behandle dansk Udenrigspolitik fra denne Talerstol. Jeg har ogsaa talt om disse Spørgsmaal tidligere og har derfor faaet sagt saa meget, at de, der hører paa mig i Øjeblikket, er klar over, hvad jeg mener.

Nu er det ganske aabenlyst, at Regeringen selv føler det udenrigspolitiske Dilemma meget haardt, men dette er alligevel ikke Forklaring nok paa, at vi har haft en saa mærkelig Rigsdagssamling, som Tilfældet har været. Jeg skal ikke bestride, at der har været en stor Lovhøst, en Lovhøst, som dels allerede er bragt i Hus, dels skal bringes i Hus i de nærmeste Døgn eller de nærmeste Timer. Men Kvantiteten alene gør det jo ikke, og det er et Faktum, som jeg før har konstateret, at i hvert Fald den økonomiske Side af dette Lovgivningsarbejde i allerhøjeste Grad savner Plan og vidner om, at Regeringen ikke har noget Perspektiv, ikke aner, hvad man i Grunden skal foretage sig, og derfor arbejder paa korteste Sigt.

Nu kan man maaske finde en med-